

Nro. 21.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Mártyziusnak 12-ik napján 1799-ik
esztendőben.*

Török Birodalom.

A' *Konstántzinápolyban* folyó dolgokról ezeket
tette a' *Bétsi Udvarari Német Újjság* közelébről
közönségesse:

Sir Sidney Smith a' *Tigris* nevű hajónn, a'
melyenn *Konstántzinápolyhoz* evezett, *Jan. 6-dikán*
a' *Hármas Szövetség'* innepét, egy fényes vendég-
ség által celebrálta; a' melyenn a' *Császári In-*
ternuntzius B. Herbert is sok más *Követség* béli
személyekkel és *Alszönyfágokkal* együtt jelen vólt.
Ezen alkalmatossággal egy uj *Zászló* is szuratott-
fel, 21 *Anglus* és ugyan annyi *Török* ágyu salve-
lövések között a' *Tigrisre*; az *inauguratio'* cere-
moniáit *Admirál Smithné* vitte véghez; a' *Hármas*

Szövetség' szerentsés következeseiért, a' Szövetséges Fejedelmek' javáért, és több egyebekért is, ivutt a' fő izeményekből álló társaság.

A' mult Januáriusban valami 500-zig való Frantzia fogjok érkeztek *Konstántzinápolyba*, *Rosa* nevü Generál-Adjutánssal, *Salcette* nevü Divisions-Generálissal, 16 afzszony-személyekkel, 's-a' többek között azzal a' tífzttel együtt, a' ki tavaly *Albániában* revoluziót igyekezvén gerjeszteni, a' *Janinai* Ali Basától el-fogattatott. Ez, a' nevezett két Generálisokkal együtt, az ugy nevezett Hét-toronyba vitetett-bé. Az 500 Frantzia fogjok, 60 ember-főket is hoztanak magokkal, a' melyek az ő fogoly társaiknak, a' kik az útban, a' nagy hideg, nagy fárodfág és kegyetlenfégek miatt meg-haltak, vagy útjokat tovább nem folytathatták, fejeik voltak. Az ilyeneknek fejeiket a' Török Késérők el-ütvén, a' többeknek adták által, és *Konstántzinápolyba* vitetvén vélek, itt a' *Serály'* elibe ki tették. — Ezek az 500 fogjok azok vóltak rész szezént, a' kik a' minapában az egyesült *Orosz* és *Török* hajós sereg által el foglaltatott *Zante* és *Cephalonia* izigeteikenn fogságra estek. A' férjfiak a' gálya-rabok' házaikba, a' 16 afzszonyok pedig a' Frantzia Követségi épületbe szállittattak-bé.

Egyebek között véghez vitt *Sir Sidney Smith*, valamit *Konstántzinápolyban* olyat, a' mi ditséretére szolgál az ő szivének. Nehány hónapok előtt t. i. az *Abukirnál* történt tsata után, az Anglusoktól 46 Frantzia hadi fogjok *parolájokra* szabadon botsáttatván, és *Alexandriából* *Corfu* fele útnak indulván, *Siphantó* nevü Török szigetnél, hogy magokat ki-nyugodják, ki-kötöttöttek: hanem a' Török lakosoktól el-fogattatván, *Konstántzinápolyba* küldettek, ott a' közönséges rab-házakba zárattak, és a' többekhez hasonló keménységgel tartattak. Ezek a' Konstántzinápolyi Követhez *Sir Spencer Smith*hez folyamodtak ugyan, de semmi bizonyságok nem lévén kezekben a' felöll, hogy *Anglus* hadi-fogjok légyenek, olyan valófzt kaptak

a' nevezett Követtől, hogy mihelyest bizonyságok lejénd kezekben a' felöll, hogy ők *Anglus* fogjok, azonnal munkába fogja a' Császárnál venni az ő ügyeket: hanem előbb semmi lépést nem tehet érettek. Sir *Sidney Smith* ellenben mihelyest az említett fogjok' ügyit meg-értette, minden további bizonyáságnak várása nélkül a' Császárhoz folyamodott érettek, ki is azonnal el-botsáttatta őket. Most már a' Frantzia Követségi palotában és *Anglus* költségen élnek addig, míg parolájoknak ereje szerént Frantzia Ország felé visszafordulhatnak.

A' *Konstántzinápolyban* lévő Nápolyi Követ Gróf *Ludolf*, Jan. 15-dikénn 4-dikszeri Conferentziánn járt a' *Reis-Effendinél*.

Azokkal az ágyukkal, a' melyeket *Sidney Smith* az *Anglus* Údvartól vitt a' Török Császárnak ajándékba, a' *Tiger*' matrozzai próbát tettek a' Serályban Jan 16-dikánn: egy más *Anglus* matroz-tsoport pedig egyéb féle tengeri probákat mutatott, a' mely után 2000 Piáftereket nyert a' Császártól ajándékba.

A' hadi készületeket még mind téteti szünet nélkül a' Porta. Egy ujjabb Török hadi hajós sereggel, közelébről ki fog *Seid-Ali* evezni. — Az ujj Seraskiernek *Dzefsar* Balának, a' kinek nem régiben *Syria*, *Arábia*, és *Egyiptom*, alája rendeltettek, a' *Portához* viseltető hajlandósága' és a' Frantziák iránt való ellenséges indulatja' bizonyságául, egy tudósítását hozzák neki elő, a' melyben jelenti a' Török Császárnak, hogy Gen. *Bonaparte*' néhány ifju embereket küldött vólt légyen el ő hozzája, a' kik meg-rontás és más egyéb eszközök által arra akarták ötöt reá beszélleni, hogy aljon a' *Bonaparte* részére: de ő, ezen *Emissariusok*at még tsak arra sem tartotta érdemeseknek, hogy el-fogatván *Konstántzinápolyba* küldje, hanem a' nékiek való felelet helyett, minyájan fel-akasztatta őket.

Egyiptomból eddig minden esztendőnként gaz-

dag ajándékok szoktak vólt a' Porta' nevében *Meckába* vitettetni; hanem *Egyiptomnak* mostani állapotja ezt az idénn meg nem engedhetvén, mostan *Konstántzinápolyban* készittette-meg a' Császár a' *Meckába* küldendő drága matériákat. Az azokkal terhelt két tevék, sok pénzel terhelt öszvérekkel együtt, nagy ceremoniával és nagy sokaságnak jelen-létében vezettettek a' napokban *Konstántzinápolynak* utzáinn keresztül; mely után hajónn *Natoliába Scutarihoz* által vitettetvén, onnét *Sur Emir* által *Meckába* késértetnek.

Sir Sidney Smith, Nagy-Britanniai tengeri Ministeri caractert vett magára *Konstántzinápolyban*. Most még több szállásoknak készittésekben foglalatoskodik a' Porta, a' melyek azoknak az Anglus tiszteknek számokra való lesznek, a' kik a' Török ártilériának és tengeri erőnek igazgatása végett, (a' mely foglalatofságot ott az előtt *Frantziak* tették) még *Angliából* várattatnak. — A' *Smith*' késérői is számosak. Négy olyan Emigránsok is szemléltetnek közöttök, a' kik egykór a' *Vendében* tsatáztanak a' Respublikai seregek ellen.

Spanyol Ország.

Spanyol országban mindenütt tsak a' hadi készületeket lehet szemlélni, melyeknek, mint mondatik, egy *Portugallia* ellen intéztetett próba-tétel fogna lenni az indittó oka.

Fébr. 4-dikénn 8 *Marókkói* Császári hadi hajók mutatták-meg a' *Cadixi* kikötő-hely előtt magokat, a' melyek is minekutánna 4 addig itt vigyázó Anglus hadi hajókkal egy időtskéig együtt beszélgettenek vólna, az *Anglusok* el-távoztanak onnét, és a' *Marókkóiak* ott maradtanak. A' *Spanyolok* készületeket kezdetek tenni a' kikötő-helyben, hogy ki-evezzenek ellenek.

Olosz Ország.

A' *Frantzia* Agensek itten egy hajót bérlelték vólt ki még a' mult *Decemberben*, oly vég-

gel, hogy eleséget küldjének' rajta *Málta* szigetére. Ez valósággal meg is érkezett oda Januáriusban az eleséggel, és, minekutánna a' *provisiót* oda kirakta, Fébr. 2-dikánn onnét ismét el-evezett, és ugyan azon hónapnak 12-dikénn a' *Génuai* kikötőhelybe visszfa érkezett. A' hajós Kapitánynak mondása szerént, a' *Máltában* lévő Frantzia ör-ző-sereg jó állapotban, és a' nevezetesebb erő-ségeknek birtokában vagyon: hanem, meg-szűnés nélkül való alkalmatlanfágokat szenved a' lakosok-tól, a' kik ágyu golyobisokat és bombikat hánynak fel a' várba, a' melyeket a' sziget körül lévő *Portugallus* és *Anglus* hajók szolgálatnak nékiek. — Ezen hajók, tsak akkór szakasztják félbe olykór-olykór a' szigetnek bé-zárva való tártását, mikór a' szélvezek miatt a' partóktól el-távozni kén-te-lenítettnek; ez az oka, hogy ily terhes ott az eleség-re nézve a' Frantziák' állapotja; már tsak buza' és bor' dolgában vagyon még némü-némü *provisiójok*.

A' *Párisi* Ujjságokban egy *Florencciai* levél olvastatik, a' mely ilyen formálog adja elő a' *Sár-dinai* Királynak a' Pápával lett özfze-jövete-lét: — „

„Minekutánna olyan kívánságát nyilatkoztat-ta volna ki a' Király, hogy ő Szentségét meg akarná látogatni, az a' Frantzia tiszt, a' ki a' Ki-rályt *Turinból* ide *Florenccziába* késérte, és még most is el nem hagyta, beszédet tartott azon napról és oráról, a' melyenn ezen látogatás véghez vitetett-ne, a' mely szerént Januáriusnak 23-dika nevezte-tett-ki. Ez nap reggel a' Király és Királyné, min-denütt a' Frantzia tiszttól késértetve, a' *Karthaus* felé (a' mely még a' Pápa' mostani lakó-helye) hin-tónn el-indúltanak. A' Pápa, mihelyest érkezése-
ket meg-értette, két személyektől vezetettve, ő Felségeknek elejekbe ment. Az együt való be-szélgetés után, az ő Felségek' késérői is láb-tso-kolásra botsáttattak. Invitálták bé a' Pápa szobá-jába a' Frantzia tisztet is, hanem ő olyan mentség-

gel háritotta-el a' hivatalt magáról, hogy talám nem fogna ottan az ő jelenléte kedves lenni. "

Hogy *Civita-Vechiába*, mint iródott vólt, bémentek vólna már ismét a' Frantziák, nem vólt igaz. Kész lett vólna ugyan a' lakosoknak nagyobb része a' város fel-adására, a' mely végre Deputatiót is küldött vólt *Romába*, hanem az alatt segítséget kapott az ellenkező Fél az Anglusoktól, és erőt vett a' másik pártonn. Már azóltá egy Frantzia fegyveres sereg érkezett oda *Merlin* nevű Generálisnak vezérlése alatt, hogy *Civita-Vechiának* forma szerént való ostromlásához kezdjen.

Egy 29 dik Januáriusi Nápolyi levél szerént, már most, a' *Lazzaronik'* kemény ellentállása alkalmatoságával véghez ment heves vér-ontások után, mindenek tsendességben vagynak ezen városban; a' Provisoriai ország-ló-szék már foglalatosságban vagyon: hanem, a' *Lazzaronik'* emlekezete, még reszketteti a' lakosokat. Ennek felette, egy 6000 parasztokból álló fegyveres csoport, még, a' *Nápoly* és *Roma* között lévő ország-útmellett sántzok között fekszik, a' mely itt mindeneket meg-akadályoztat, és telyességgel meg nem akarja magát adni. Gen. *Rey* formális ostrommal kényszerítettett ezen maroknyi csoporthoz fogni. Az ország itten, igen-igen szép. Sok transport hajókat talátnak itten a' Frantzia seregek: hanem egyetlenegy Fregáton kívül hadi hajót többet egyet sem. A' többek vagy el-vitettek innét; vagy fel-égettettek mind.

Az *Afrikai* préda-hajók, egészszen el-borították a' *Mediterraneum* tengert, és a' Frantzia, Genuai, 's-Romai hajókat, fogdossák.

Frantzia Ország.

A' Directorium tudósította Fébr. 16-dikánn a' két Törvényhozó Tanátsokat, hogy az *Afrikai* Fejedelmek a' Frantzia országgal való békesféget félbe szakasztották légyen, 's hogy már a' Directori-

um is meg tette légyen irántok a' rendeléseket. — Ilyen rendelés p. o. egyebek között, az, a' mely által minden Respublikai préda és hadi hajók meghatalmaztatnak, hogy a' *Tunisi*, *Tripolisi*, és *Algieri* zászlókkal evező minden hajókkal, ellenséges módon bánnyanak.

Párisban erőssen beszélik, hogy a' Directorium egy igen hathatós segítséget iparkodna küldeni *Bonaparténak*. Valósággal tüzes foglalatosság is kezdett Frantzia országnak minden kikötő-helyeiben szemléltetni: — Fébr. 15 dikénn egy nagy transport-hajós sereg érkezett-meg hajó-építésre való fakkal, *Creole* nevü Fregáttól és más apróbb hadi hajóktól fedeztetve, a' *Bresti* kikötő-helybe. Ennek meg érkezése nagyon ohajtatott. — Egy más hasonló Frantzia transport-hajós csoport a' *l' Orienti* kikötő-hely előtt, egy *Anglus* Fregáttól megtámadtatott, hanem vagy három apró fegyveres hajóktól védelmeztetvén, az *Anglus* Fregát kénytelen volt el távozni onnét.

Brestből, Fébr. 7-dikénn: — „Biztos *Boulay* tegnap egy katonáorvossal egy hajónn ki-evezvén innét, ölfize jár a' Frantzia Napnyugoti partoknál lévő minden kikötő-helyeket, és az 50 esztendőt még el nem ért minden tengeri katonákat és matrozokat, ölfize verbuálja. A' fő Ordonnátor *Najak*, és *Morard-de-Galles*, a' fegyverkezésnek fő organizátora, egy-egy meghívó Proclamatziót intéztenek, mindenik a' maga kerületében találtató tengeri katonákhoz és matrózokhoz.

Hogy Gen. *Championet*, a' Nápolyi tábor' fő vezére, le-tétetett, és a' maga mentése végett *Párisba* hivattatott légyen, már rég írják: hanem, hogy mi szolgáltatót légyen okot rea, erről sok féleképpen irnak. Némelyek azt tartják, hogy az ő el-szenvedhetetlen kevélysége, a' melyel mind a' civilis mind pedig katonai rendből való Agenseket tractálta, okozta volna az ő meg-bukását. Irják, hogy a' *Romából* hozzá érkezett Frantzia Commissariusokat még maga elibe sem bocsátotta, 's-hogy

Faypoult nevü Directoriális Biztost is, árestommal fenyegette.

Azt is olvassuk, hogy *Magdonald*, és még két más Generálisok, butsut vettenek vólna közeléb-ről a' Nápolyi tábortól. — Mind ezeknek, sem az okáról, sem az ő valóságos környülállásaikról, semmi bizonyos tudósítások nem érkeztenek még eddig. — Elég az, hogy a' Frantzia Generálisok magok, orozva való öldöklés' és gyilkosság' háborujának nevezik ezt a' Déli Olosz országai háborut.

A' vólt Nápolyi Követ *Lacombe-St-Michel*, ismét rendelést vett *Páris* fele folytatott utjában, hogy *Nápolyba* utazzon vissza.

Rastadtból egy Kurir érkezett Fébr. 19-dikénn a' Directoriumhoz, mely ennek ezen 's-a' következő naponn és éjjel, rendkívül való tanátskozásokra szolgáltatott alkalmatosságot. Az alatt a' *Strasburg* felé szolgáló *Telegraphus* is mozgásban vólt, és sok Kurirok indittattak széljel.

A' *Rénusi* táboroknál ki-hirdettetett, hogy véllék az idegen földönn egy aszszony ember is, a' mosó és markotányos aszszonyok ki-vétettétvén, meg ne szenvedtessék; még a' Commissáriusok', tisztek', és Generálisok' feleségeik sem. Az a' rendelés továbbá, a' mély még eddig csak a' *Máintzi* tábort illette, hogy t. i. minden tisztek, a' kik az ellenség' földjénn, a' magok számokra pénzt, lovat, vagy eleféget tsikornak-fel, le-téteffenek, árestáltattassanak, és mint tsikorók; meg-büntetteffenek, a' többi Frantzia táborokra is ki-terjesztetett.

Batava Respublika

Hága, Fébr. 16-dikánn: — „

„A' mi itt a' kegyetlen tél után következett ki-áradások által okoztatott veszélyeket illeti, az a' fáradhatatlan munkásság, a' mely itten szüntelenül a' viz' ereje ellen foglalatoskodik, még eddig véghez vitte azt, hogy a' már meg irtaknál, még eddig semmi nagyobb szerentsétlensegek

nem történtenek. A' szüntelenül mozgásban lévő mesterség beli szorgalmatosságának különös' engedelmére szolgált itten a' *Napkeleti szél* is, a' mely a' vizet fokot apasztotta, melyre nézve ezen szélnek állandóságát erőssen ohajtják. Egyéb aránt, ez az esztendő már csak eddig is feljül haladja az 1709-dik és 1740-dik esztendőket a' maga kártévőségére nézve, holott pedig még el nem érkezzenek, a' közösülésnek félbe-szakadása végett minden vidékekről a' tudósítások." — (Mint látjuk, itt sohol semmi tudósítás nintsen még eddig az *Amsterdami veszedelmékről*.)

Nagy Britannia és Irlándia.

Ugy tapasztaltatik, hogy *Irlandiának* okosabb része hajlandó azon Országnak *Nagy Britanniával* való öszve szerkeztetésére: mivel mindazáltal a' jelenvaló környülállások oly formák, hogy egy ily fontos lépést nem mindenkor tanátsos tenni, azt végzette a' *Londoni* ministerium, a' Fels. Király' engedelméből: hogy ezen tárgynak eszköztetése kedvezőbb időre halasztódjék; a' midőn azon Országbeli lakosoknak békételen része is meg fogja esmérni, melly nagy bóldogságára szolgálna e' két Országnak egy fő és egy Parlamentom alatt való szorosabb öszve kaptoltatása.

Dundas Status Titoknak és minister circularis leveleket küldött a' regementek' Commendánsaihoz, hogy visgálnák meg vóltaképen, melyik seregnek vólna nagyobb kedve az *Irlandiába* való menetelre, annak az ellenségtől leendő óltalmazására.

Ezeket az Irlándiai és Nagy Britanniái környülállásokat, így adják elő az ujjabb levelek: —

„Az *Angliából* egyenesen *Hámburgba* jöni szokott *Londoni* posta pakétok közzül, még néhány ujjabbak meg nem érkeztek. A' *Párisba* érkezett *Londoni* Ujjságokban pedig, a' melyek Jan. 31-dikénn

költének, ezek olvaftatnak; Fel-olvaftatván Jan. 22-dikénn az Irlándiai Parlamentom' Felső Házában az Irlándiának Nagy Britanniával lejendő egyesítettetéséről szolló Királyi Követség, a' Meg-köszönő Válofsz is, minthogy mellette 49, ellene pedig 19 votumok vóltak, meg-határozottatott ugyan, hanem, többire majd mindenik tagnak ily meg-jegyzésével: hogy, ezen Királyi Követségre adandó Meg-köszönő Válofszból, a' fenn forgó kérdésre nézve, semmi következés ki ne hozattassék. — Tovább mentenek a' dologban az Alsó Ház' tagjai, a' hól 109 votumok 104 ellen (és így tsak 5 többséggel), négy napokig, és utóljára 15 órákig tartott, igen heves vetélkedések után, Jan. 25-dikénn reggeli 7 órakór azt határozta, hogy a' Meg-köszönő Válofsz mellé oly hozzá-tétel ragasztódjék, hogy a' Parlamentom az egész egyefülésnek projectomát vissza veti. — „Ezen alkalmatossággal — így szollanak a' *Londoni Minisztériális-levelek* — Frantzia Convent- és egy Respublikai köz-nép-béli fel-zendülések, szemléltettek a' vetélkedő Parlamentomban. A' nép' sokasága, a' tanátskozások alatt a' Ház' folyasóit és bé-menő helyeit el-állotta; estve közön-séges illuminátzió vólt; még azok is, a' kik tsak némü-némü mértéklettséggel beszéllettenek az Ország-ló-széknek projectoma mellett. ki-tsufoltattak, és ablakaik kövekkel bé-hajgáltattak; a' népre több ablakokból lövések tétettek, a' nép által pedig több lovas-gárdiák meg-öletettek.

A' Nagy Britanniai Parlamentom ugyan ezt az egyesülés' projectomát, *Pitt*nek javasolására megfontoltatás végett egy Commissió' elibe terjesztette: azonközben, azzal tartja egy Londoni Minisztériális-levél, hogy az Irlándiai lakosoknak ezen egyesüléstől való ily nagy idegenkedésekre nézve, ezl úttal nem fogna ottan több fő lenni rolla, és *Pitt* is erre nézve kedvezőbb időt, és ujj Parlamentomnak gyűjtettetését, fogná el várni.

Egy közelébbi fel-számlálás szerént, az *Angliai* és *Scotziai* várakban lévő Frantzia hadi fogjoknak

33,565-re megyen a' számok, kik között 300 tífztek vagynak.

Barbados nevü Ámerikai szigetről olyan tudósítás érkezett Londonba, hogy az a' 3 Fregátokból és még 2 kissebb hadi hajókból álló Frantzia hajós sereg osztály, a' mely a' minapábau *Brestből*, a' Gen. *Defournaux*' vezérlése alatt, sok katonasággal rakodva, a' tengerre ki-evezett vólt, *Guadaloupe* szigetéhez meg érkezett.

B é t s.

Kabinétbéli és Konferentziális Minister Gróf *Colloredo* ő Excellentiája, Sz. István Rendjének nagy; Magyar Vice-Cancellarius Gróf *Csáky Jó'sef* ő Excellentiája, ugyan ezen Rendnek közép rangú; Oberster *Csekonits* Ur pedig, kis Keresztes Vitéz-zévé neveztetett ő Felségétől.

Elegyes Levelek.

A' Török Udvar meg-engedte a' *Péterburgi* Udvar' kívánságára, hogy annak, valamint minden Szövetségesséinek tífztjei, Görög katonákat verbuálhassanak a' Nápolyi Udvar' számára.

Az *Angliai* Országgló-szék, közönséges imátság és penitentzia tartás' innepét rendelt Jan. 27-dikére, a' békességnek, és boldogságnak ezen birodalomban való állandóságáért.

A' maga officiális tudósításában írta Admirál *Nelson* az *Anglus* Országgló-székhez, hogy ő, életében nem szemlélt még olyan kemény tenger-hánykodást, mint a' milyent a' *Napolyból Palermóba* való által evezésekör szenvedett. Az annak alkalmatosságával a' világból ki-mult Nápolyi Királyi kitsiny Hertzeg, ugyan a' *Nelson*' tudósítása szerént a' Nápolyi Anglus Követnének *Milady Hamiltonnak* ölében nyugodott-el; ez a' leg kissebb vólt a' Hertzegek közzül; 1792-töben született, és *Albert* vólt a' neve. — A' 28-dik Januáriusi *Palermói*

levelek, gyengélkedő egésséggel irták lenni a' Királyné ő Felségét.

Az eddig Hadi-Ministerséget viselt Gen. *Scherer*' helyébe, a' ki az *Olofz* tábor' fő vezérjévé tétett, *Milet - Mureau* nevü Generált rendelte a' Frantzia Directorium Hadi-Ministerré.

Az a' nevezetes Frantzia Admirál *Richery*, a' ki nehány nevezetes expeditzióji után egy időtől fogva halgatásba menvén, és némelyektől az *Arábiai* tenger-öbölnél, másoktól pedig valahól másutt valamely ujj expeditzióban gondolatot foglalatosskodni, közelébről az *Alsó-Alpesi* Departamentomnak *Alons* nevü helységében, születése földjénn, a' hól egy idő óta betegeskedett, nágy dolgokat ígérő életének 41-dik esztendejében, ki-múlt a' világból.

Közelébről ismét *Barras* fog a' Frantzia Directoriumnak Præsessévé következni, kinek 3 hónapig tartandó Præsessége alatt, fontos dolgoknak történését jövendőlik Frantzia országban a' *Párisi* levelek. Ez alatt esnek-meg a' Constitutus előljárói választások, nevezetesen a' Kép-viselői, és egy Director választás. Most *Lareveille-Lepaux*, *Reubel*, és *Barras* közzül, fog ki-esni valamelyik, mint-hogy *Treilhard* és *Merlin* ujjak.

A' *Nápolyban* fel-állittatott 21 személyekből álló Provisoriai Országló-szék mind Neápolitánus személyekből áll az egy *Basal* nevünn kívül, a' ki, régen *Versaliai* pap, az után Convent béli tag, és utóljára a' Romai Consulatusnál Secretárius vólt. A' Provisoriai Országló-szék' végzéseinek a' Frantzia fő Vezérfánctziója ad kötelező erőt.

Brüsselben 21 Insurgens fiakat lövöldöztek meg Fébr. 17-dikénn, a' kik a' *Kempen* tartományában a' Respublikai seregekhez fogfágra esvén, az óta, a' katonai Itélő-szék által halára sententziáztattak. — Más felé is el-kezdett a' vólt Belgiumi vidékekenn a' Törvény-székektől ez a' kegyetlen executzió.

A' *Rénus* innenfő és túlsó oldalánn fekvő hely-

ségbelieket egy oldalról a' rendkívül való viz áradások, más oldalról a' háborútól való félelem szorongatják, nem tudván, minémű kimenetele lesz a' *Regenspurgi* Diéta' mostani tanátskozásainak. A' *Rastadti* Congressusonn lévő Frantzia ministerek ugyan békeféléggel biztatják a' deputátziót, ugy mindazáltal, ha az Europai Hatalmasságok a' közönséges és igazságos békefélégre magokat hajlandóknak fogják mutatni

Azonközben mind a' két részről tétetődnek a' hadi készületek. A' Rénus' tulsó oldalán álló Frantzia seregek ugyan meg mostan is cantoniroznak, de olly formán öszsze lehet azokat húzni. A' Prusiai Kir. ministerek ujobban egy promemoriát küldöttek a' Rastadtban lévő Frantzia ministereknek, mellynek foglalatját ő rajtok kívül talán senki fogja tudni.

Mász részről a' Cs. K. hadi seregek is szüntelen való mozdulásban lenni tapasztaltatnak, és egyik regement, a' másikat váltja fel marsirozásában. — *Innspruck* környékére 18000 emberből álló sereg fog menni. A' Tirolisi ármádia fő vezérjének *Bellegarde* Generálnak hadi szállása a' nevezett városban fog lenni. A' *Tirolisi* Státusok már is abban foglalatostkodnak, hogy azon tartománybeli legénység eleve el készítették a' haza védelmezésére, és a' rendes katonáság' segítésére. Külömben is maga a' természet is úgy formálta azon tartományt, hogy jó rendelések tétetvén, azok mellett, akarmelley hatalmas ellenségnek is nehéz vólna, veszedelme nélkül, oda bé nyomólni. A' Graubündeni hadi népnek kórmányozására *Hocze* Cs. K. Generális választatott.

Az ugy nevezett Máintzi Frantzia tábor, ez után is tsak ezt a' nevet fogja viselni; *Düsseldorf*-tól fogva *Landauig* nyulik; a' *Jourdan*' fő Komandója alatt *Bernadotte* által vezéreltetik, és nem fog *offensive* tsatázni, hanem tsak az ezen lineában fekvő tartományokat fedezi.

Hogy a' *Championet*' táboránál zürzavaroson

kellett a' vezérek és civilis Commissariusok között folyni a' dolognak, látni való abból, hogy már most *Faypoult* és *Amelot* nevü Biztosok is rendelést vettek a' tábornak oda-hagyására. — Sőt a' mi több, Fébr. 22-dikénn 7 le-tevő rendelkezéseket indított az Országgló-szék Párisból *Olofz* ország felé. Érte pedig a' le-tétettetés a' feljebb nevezettekén kívül, Nápolyban *Basal*, és Turinban *Eymar* hazafiakat is. Ez az *Eymar* organizálta a' *Turini* dolgokat.

A' Vének' Tanátsa egy kemény lépést tett Fébr. 22-dikénn *Párisban* a' Directorium ellen. Vizszavetette t. i. azt a' végzését az Öt-százaknak, a' mely a' Só-adónak bé-hozattatásáról szollott, a' mely egy igen kivánt segedelem kút-fő lett volna a' Directorium' kezében a' hadnak további folytatására.

Gen. *Bernadotte*' Fébr. 26-dikánn indúlt-el a' maga Stábja vezérjével *Ney* nevü Generálissal együtt *Strasburgból* a' táborához *Maintzhoz*.

Fébr. 28-dikánn estve egy Frantzia Adjutans érkezett *Strasburgból* *Rastadtba*. A' Frantzia Követek *Bonniers* és *Roberjeot*, éppen theátromban lévén, mingyár ki-hivattattak, és a' Kurirt, még azon estve 10 orakor vizsza indították. — *Strasburg* felöll feles ágyuzó készülétek indítottak le-felé a' *Rénusonn*.

Egy Frantzia csoport *M'rtzius*' 1-ső napján reggeli 5 orakor, a' *Jourdan*' avangardájának *Vandamme* nevü vezérje alatt, kezdett *Strasburgból* *Kehlnél* által jöni. Az Avangardát 15 ezer emberekből írják állani. Két csoportokban két útnak, egyikkel t. i. a' *Knibis* passusának, a' mással pedig *Breisgaunak* fogott.

A' Frantzia Követek ugyan ezen naponn egy Jelentés mellett két Proclamatziókat adtanak által a' Német Birodalmi Deputatzióknak *Rastadtban*, egyet a' Directorium', mált pedig a' Gen. *Jourdan*' subscriptziója alatt. — Az utolsó az ő katonáihoz vagyon intéztetve. — Az a' mely a' Directorium'

Præfessének Subscriptziója alatt adatott ki, az *Orosz* seregeknek mozdulásaikat hozza elő arra való indító okul, hogy a' Frantzia tábor némely katonai positziokat el-foglaljon.

Midőn Fébr. 26-dikánn rendeléseket adott volna ki Gen. *Jourdán* némely útaknak a' *Rénus'* jobbjára felől való meg-igazittatások iránt, egyszers-mind oly tzeljät is jelentette a' Frantzia seregek' néhány napok-mulva lejendő által-jövetelének, hogy ezek azokat a' posztokat fognák tsak el foglalni, a' melyeket Gen. *Moreau'* a' fegyver-nyugvás előtt el-foglalt vólt. — Ezt a' *Manheimi* ujjság írja.

A' Felső Palatinatusban feküdt Austriai seregek, *Würtzburg* felé vették útjokat. — A' *Lech'* vizénn Mártzius' 4-dikénn indultak által a' *Károly'* fő Hertzeg vezérlése alatt lévő C. K. seregek; a' mely naponn egy ezen környülállásokhoz alkalmaztatott Proclamátziót is botsátott ő Fő Hertzegsége ezen seregekhez.

Györből Mártz. 7-dikénn: — „

Épen ma jöve következendő tzimü könyvetske kezemhez: A' Deák nyelv' felfejsegetésére avagy resolutióra vezető ugy neveztetett *Circulus*; Deák magyar nyelven elő adva *Bellics Jónás* által; Sopronyban. 1799. 8.

Erdélyből.

„A' minek, ha a' Követ nem késedelmezett volna, ez előtt már öt Hóld-napokkal kellett volna lenni, tsak tegnapelőtt vévén ama' hasznos, szép, és kedves könyvetskét, mellyet T. *Kovács József* Úr, az Ifjabb *Racinnek* eredeti Munkájából Magyar Versekbe foglalt, 's *Vallásnak* nevezett, nem álhatom-meg, hogy szives indulattal ne kérjem a' Kurirt: Hirdesse ki még, és érdeme szerezént esmértelle-meg e' gyönyörü Könyvetskét a' Magyar Közönséggel. Ugy tetszik valójában énnékem, ez a' Könyvets-

ke olyan, mint az arány alma az ezüst rostélyokon: Valami a' leg-jobb Vers-szerzőknek Munkájokat tökellestefítette, mind azt ebben fel-találom: hasznos az út-mutató *Paschalnak*, és azt ki-dolgozott *Racin-*nek kegyes, meg-ért, és fontos okoskodásaikra nézve; gyönyörködtető a' fordítónak erőltetés nélkül való, világos, elmés, és hathatós ki-fejezéseire nézve: úgy hogy nehéz meg-határozni, valyon a' két elsőnek, vagy ez utoljobbnak, tartozzék e' többel a' Magyar Közönség? bizonyos, hogy mind a' három a' maga szivének beszédét írta, és szollotta. Kérni is kellene a' Közönség' nevével a' Tudós fordítót, hogy mivel mind választása helyes, mind a' Verses fordításra különös ajándéka legyen, több-ily gyönyörű munkákkal, mellyek a' mint tudom, már nálla fogantattak-is, az olvasást kedvellő Magyarokat örvendeztesse-meg. Sok akar-na; de vagy választani, vagy magát világosan kiadni nem tudja. Én pedig vagyok mindenkoron a' Kurirnak

Kolosv. 22. Fébr.
1799.

hiv jó-akarója
Szathmári Pap Mihály,
Kolosvári Réf. Professor.

Jelentés.

Az én Német - Magyar és Magyar-Német Lexiconomról tétetett Hir-adásban, a' Magyar Kurirnak 15-dik Januáriusi darabjában, az *Ankommen* szó alatt egy hiba esett, talam úgy, hogy egy sort elugrott a' betű-szedő: Ezen hiba az én Lexiconom szerént úgy jobbittathatik meg. *Ich bin da gut angekommen*; jól, az az, jó szivvel fogadtak, vagy fogadódtam. *Er ist übel angekommen*, rosszul fogadták, vagy megjárta.

Márton Jó'sef,
Lötsei Professor.